

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الموجز فی اصول الفقه

دلالت تصویری و تصدیقی

جلسه ۳

استاد وافی

دلالت تصویری و تصدیقی

دلالت تصویری: دلالت لفظ بر معنای آن به مجرد شنیدن، چه متکلم اراده معنا کرده باشد یا نه

دلالت تصدیقی: دلالت لفظ بر معنای مورد نظر متکلم

شرایط دلالت تصدیقیه:

۱- متکلم عالم به لغت باشد.

۲- متکلم در مقام بیان و افاده معنی باشد.

۳- متکلم در استعمال خود جدیت داشته باشد.

۴- متکلم قرینه ای برخلاف معنای حقیقی ارائه نکند.

حقیقت و مجاز

استعمال حقیقی: استعمال لفظ در معنایی که برای آن وضع شده است.

استعمال مجازی: استعمال لفظ در معنای غیر موضوع له که ارتباطی با معنای حقیقی دارد.

✓ اگر ارتباط و علاقه معنای غیر موضوع له با معنای موضوع له از نوع مشابهت باشد: استعاره و

اگر نوعی دیگر از ارتباط باشد: مجاز مرسل است.

✓ نظر دیگر در مورد حقیقت و مجاز که دقیق تر است:

استعمال لفظ در هر دو معنا برای موضوع له است با این فرق که در حقیقت، ادعایی وجود ندارد

ولی در مجاز ادعا این است که هر دو معنا از مصادیق معنای حقیقی هستند.